

عنوان درس (فارسی): کلیات فلسفه و عرفان اسلامی

عنوان درس (انگلیسی): (Generalities of the Islamic philosophy and theosophy)

ندارد

پیش‌نیاز: دارد

نوع درس: پایه

تعداد ساعت: ۳۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

اهداف کلی درس

آشنایی اجمالی با فلسفه و عرفان اسلامی و مصطلحات آن دو و کاربرد این علوم در مطالعات اصولی و فقهی

اهداف ویژه درس

آشنایی با فلسفه، تعریف فلسفه، موضوع، هدف و فایده آن، روش و مبادی فلسفه، فرق فلسفه و کلام اسلامی، گزارشی اجمالی از سیر تاریخی فلسفه در مغرب زمین و در میان مسلمانان، روش فلسفی مشاء و اشراق، روش‌های فکری اسلامی، حکمت متعالیه، مسائل فلسفه اسلامی، عرفان اسلامی، تعریف عرفان، غرض و فایده آن، گزارش تاریخی، ظهور عرفان در اسلام، تاریخچه عرفان اسلامی، عرفا و متصوفه مسلمانان، عرفان نظری و عملی، شریعت، طریقت، حقیقت، منازل و مقامات، مصطلحات عرفان اسلامی

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

توانمندسازی دانشجویان جهت آشنایی با فلسفه و عرفان اسلامی و ایجاد آمادگی در دانشجویان برای کاربرد این علوم در مطالعات اصولی و فقهی

سرفصل درس

بخش اول: فلسفه

تعریف فلسفه، موضوع، هدف و فایده آن، روش و مبادی فلسفه، فرق فلسفه و کلام اسلامی

گزارشی اجمالی از سیر تاریخی فلسفه در مغرب زمین و در میان مسلمانان، روش فلسفی مشاء و اشراق، روش‌های فکری اسلامی، حکمت متعالیه

مسائل فلسفه اسلامی: وجود و ماهیت، عینی و ذهنی، وجوب و امکان و امتناع، علت و معلول، جوهر و عرض، حدوث و قدم، ثبات و تغیر، الهیات بالمعنی الاخص

بخش دوم: عرفان اسلامی

تعریف عرفان، غرض و فایده آن گزارش تاریخی، ظهور عرفان در اسلام، تاریخچه عرفان اسلامی، عرفا و متصوفه مسلمانان

عرفان نظری و عملی، شریعت، طریقت، حقیقت، منازل و مقامات، مصطلحات عرفان اسلامی

روش یاددهی - یادگیری

ایجاد فضای مناسب برای دانشجویان جهت مشارکت مفید در مباحث درسی؛ ارزشیابی از آموخته‌های دانشجویان با استفاده از روش پرسش و پاسخ؛ ارائه تحقیقات کوتاه مرتبط با موضوعات درسی در برخی از جلسات؛ ارائه گزارش درس در ابتدای هر جلسه توسط دانشجویان؛ تشویق دانشجویان به ارائه کنفرانس؛ تمرکز بر روی مباحث استدلالی و تقویت قدرت استنباط و تحلیل دانشجو توسط استاد؛ هدایت دانشجویان به مشورت و هم‌اندیشی با استفاده از روش بحث گروهی؛ هدایت دانشجویان به تفکر دقیق و علاقه‌مندی به کاوشگری؛ استفاده از روش حل مسئله برای توصیف و تبیین مسائل تحلیلی جهت توانمندسازی دانشجویان برای استنباط و ارائه نظر و تحلیل درست مباحث.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
۱۰٪	-	نوشتاری: ۹۰٪ عملکردی: -	-

تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه

فضای کلاس - نرم‌افزار پاور پوینت - تخته وایت بورد / هوشمند - ویدئو پروژکتور

فهرست منابع

اصلی:

- مطهری، مرتضی، *آشنایی با علوم اسلامی*، قم: صدرا، ۱۳۸۲ ش.

فرعی:

- مصباح یزدی، محمدتقی، *آموزش فلسفه*، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین ۱۳۷۹ ش.

- یثربی، سید یحیی، *عرفان نظری: تحقیقی در سیر تکاملی و اصول و مسائل تصوف*، تهران: مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، ۱۳۷۲ ش.

- یثربی، سید یحیی، *سیر تکاملی و اصول مسائل عرفان و تصوف*، تبریز: دانشگاه تبریز، ۱۳۶۸ ش.

- برنجکار، رضا، *آشنایی با علوم اسلامی*، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه، ۱۳۷۸ ش.

- فاخوری، حنا، *تاریخ فلسفه در جهان اسلامی*، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۱ ش.

- انصاری، قاسم، *مبانی عرفان و تصوف*، تهران: طهوری، ۱۳۷۵ ش.

- مدرسی، سید محمدتقی، *مبانی عرفان اسلامی*، تهران: نشر بقیع، ۱۳۷۳ ش.

منابع اینترنتی:

۱. بانک اطلاعات نشریات کشور: <http://www.magiran.com>

۲. پایگاه مجلات تخصصی نور: <http://www.noormags.ir>

۳. پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی: <http://sid.ir>

